

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta ja eräksi muiksi laeiksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta ja eräksi muiksi laeiksi (HE 48/2021 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Talousvaliokunta (TaVM 17/2021 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan biopolttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain (446/2007) nimi-
ke, 1—3 ja 5 §, 5 a §:n 1 momentti, 5 b, 6 ja 7 §, 8 §:n 1 momentti, 10 ja 11 §, 13 §:n 1 momentti ja
liite,

sellaisina kuin niistä ovat 1 § osaksi laissa 1420/2010, 2 § osaksi laeissa 1420/2010, 394/2013
ja 387/2017, 5 § laeissa 1420/2010, 394/2013, 387/2017 ja 419/2019, 5 a §:n 1 momentti ja liite
laissa 387/2017, 5 b § laissa 419/2019, 6 § ja 13 §:n 1 momentti laissa 802/2020, 7 § osaksi laeis-
sa 387/2017 ja 802/2020, 10 § laeissa 1420/2010, 419/2019 ja 802/2020 sekä 11 § laeissa 419/
2019 ja 802/2020, sekä

lisätään lakiin uusi 3 a § seuraavasti:

Laki

uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä

Eduskunnan vastaus EV 98/2021 vp

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on edistää uusiutuvien polttoaineiden käyttöä moottoribensiinin, dieselöljyn ja maakaasun korvaamiseksi liikenteessä.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *biopolttoaineella* biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain (393/2013) 4 §:n 5 kohdassa tarkoitettua biopolttoainetta;

2) *biokaasulla* biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain 4 §:n 8 kohdassa tarkoitettua biokaasua;

3) *muuta kuin biologista alkuperää olevilla uusiutuvilla nestemäisillä ja kaasumaisilla liikenteen polttoaineilla* biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain 4 §:n 16 kohdassa tarkoitettua polttoainetta;

4) *uusiutuvilla polttoaineilla* biopolttoaineita, biokaasua ja muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia nestemäisiä ja kaasumaisia liikenteen polttoaineita;

5) *moottoribensiinillä* nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1472/1994) tarkoitettuja tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvia haihtuvia kivennäisöljyjä, jotka on tarkoitettu ottomoottorilla varustettujen moottorikäyttöisten ajoneuvojen polttoaineeksi;

6) *dieselöljyllä* nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa tarkoitettuja tullitariffin nimikkeeseen 2710 kuuluvia dieselöljyjä, jotka on tarkoitettu dieselmoottorilla varustettujen moottorikäyttöisten ajoneuvojen polttoaineeksi;

7) *maakaasulla* sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1260/1996) tarkoitettuja tullitariffin nimikkeeseen 2711 21 00 kuuluvaa kaasumaista ja tullitariffin nimikkeeseen 2711 11 00 kuuluvaa nesteytettyä maakaasua;

8) *nestemäisten polttoaineiden jakelijalla* sellaista nestemäisten liikennepolttoaineiden jakelijaa, joka on valmisteverotuslain (182/2010) 12 §:n 1 momentin 1 tai 2 kohdan mukaisesti verovelvollinen;

9) *kaasumaisten polttoaineiden jakelijalla* sellaista kaasumaisten liikennepolttoaineiden jakelijaa, joka toimittaa kulutukseen yhden tai useamman kaasun tankkauspisteen kautta kaasumaisia liikennepolttoaineita joko paineistetussa tai nesteytetyssä muodossa;

10) *jakelijalla* nestemäisten tai kaasumaisten polttoaineiden jakelijaa;

11) *kulutukseen toimittamisella* nestemäisten liikennepolttoaineiden valmisteverotuslain 8 §:n 1 kohdassa tarkoitettua kulutukseen luovuttamista ja kaasumaisten liikennepolttoaineiden kulutukseen toimittamista yhden tai useamman tankkauspisteen kautta;

12) *jätteellä* biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain 4 §:n 1 kohdassa tarkoitettua jätettä;

13) *tähteellä* biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain 4 §:n 2 kohdassa tarkoitettua tähdettä;

Eduskunnan vastaus EV 98/2021 vp

14) *ravinto- ja rehukasveilla* paljon tärkkelystä sisältäviä viljelykasveja sekä sellaisia sokeri- tai öljykasveja, joita tuotetaan maatalousmaalla pääviljelykasvina, ei kuitenkaan tähteitä, jätteitä, lignoselluloosaa eikä sellaista väliaikaista kasvustoa, jonka käyttö ei lisää viljelymaan tarvetta;

15) *energiasisällöllä* polttoaineen alemmaa lämpöarvoa, jota määritettäessä polttoaine katsotaan toimitetuksi 15 celsiusasteen lämpötilassa.

Edellä 1 momentin 15 kohdassa tarkoitettujen polttoaineiden lämpöarvot ovat seuraavat:

- 1) moottoribensiini 32 megajoulea litralta;
- 2) yhteisesti käsitelty biomassasta tai pyrolysoidusta biomassasta peräisin oleva öljy, jota käytetään korvaamaan bensiini, 32 megajoulea litralta;
- 3) dieselöljy 36 megajoulea litralta;
- 4) yhteisesti käsitelty biomassasta tai pyrolysoidusta biomassasta peräisin oleva öljy, jota käytetään korvaamaan diesel, 36 megajoulea litralta;
- 5) maakaasu ja nesteytetty maakaasu 50 megajoulea kilogrammalta;
- 6) biobensiini 32 megajoulea litralta;
- 7) bioetanoli 21 megajoulea litralta;
- 8) biodiesel (FAME) 33 megajoulea litralta;
- 9) synteettinen biodiesel (BTL) ja vastaava 34 megajoulea litralta;
- 10) bio-ETBE 27 megajoulea litralta, josta biopoltto-aineosuudeksi katsotaan 37 prosenttia;
- 11) bio-MTBE 26 megajoulea litralta, josta biopoltto-aineosuudeksi katsotaan 22 prosenttia;
- 12) bio-TAEE 29 megajoulea litralta, josta biopoltto-aineosuudeksi katsotaan 29 prosenttia;
- 13) bio-TAME 28 megajoulea litralta, josta biopoltto-aineosuudeksi katsotaan 18 prosenttia;
- 14) biometanoli 16 megajoulea litralta;
- 15) biokaasu 50 megajoulea kilogrammalta;
- 16) bionestekaasu 46 megajoulea kilogrammalta.

Jos kulutukseen toimitetaan uusiutuvaa polttoainetta, jolle ei 2 momentissa ole säädetty alemmaa lämpöarvoa, jakelijan on ilmoitettava 7 §:ssä tarkoitetun ilmoituksensa yhteydessä kulutukseen toimitetun uusiutuvan polttoaineen lämpöarvo sekä standardi, jonka mukaisesti lämpöarvo on määritelty.

3 §

Jakeluvelvoite ja lain soveltamisala

Nestemäisten polttoaineiden jakelijoiden, joiden kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamien moottoribensiinin, dieselöljyn, biopolttoaineiden ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten liikenteen polttoaineiden määrä on yli miljoona litraa, on toimitettava kulutukseen uusiutuvia polttoaineita tämän lain mukaisesti.

Sama koskee kaasumaisten polttoaineiden jakelijoita, joiden kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamien maakaasun, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien kaasumaisten liikenteen polttoaineiden määrä on yli 9 gigawattituntia.

Lakia sovelletaan myös nestemäisten polttoaineiden jakelijaan, jonka kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamien 1 momentissa mainittujen polttoaineiden määrä on vähintään 100 000 litraa mutta enintään miljoona litraa sekä kaasumaisten polttoaineiden jakelijaan, jonka kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamien 2 momentissa mainittujen polttoaineiden määrä on vähintään 1 gigawattituntia mutta enintään 9 gigawattituntia, jos:

- 1) jakelija tekee 3 a §:ssä tarkoitetun vahvistuspyynnön; ja

Eduskunnan vastaus EV 98/2021 vp

2) Energiavirasto vahvistaa päätöksellä jakelijan sisällyttämisen jakeluvelvoitteen alaisuuteen. Lakia ei sovelleta huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa (1390/1992) tarkoitettuun valtion varmuusvarastoon.

3 a §

Vahvistuspyyntö ja vahvistaminen

Edellä 3 §:n 3 momentissa tarkoitettuna jakelijan on tehtävä jakeluvelvoitteen alaisuuteen vahvistamista varten pyyntö Energiavirastolle.

Vahvistuspyyntö on tehtävä viimeistään kolme kuukautta ennen sen vuoden alkua, jona jakelija haluaisi liittyä jakeluvelvoitteen alaisuuteen.

Vahvistuspyynnössä on esitettävä viranomaisharkinnan kannalta välttämättömät tiedot jakelijan liiketoiminnasta, arvio kulutukseen toimitettavan polttoaineen määrästä sekä kuvaus siitä, miten uusiutuvien polttoaineiden kestävyys osoitetaan.

Energiavirasto vahvistaa päätöksellään jakelijan sisällyttämisen jakeluvelvoitteen alaisuuteen, jos vahvistuspyynnössä on osoitettu, että tässä laissa säädetyt edellytykset täyttyvät ja että vahvistamiselle ei ole tässä laissa säädettyä estettä. Vahvistuspäätös on voimassa toistaiseksi.

Energiavirasto voi peruuttaa vahvistuspäätöksen, jos:

1) vahvistuspyynnössä tai sen liitteissä on annettu virheellisiä tai puutteellisia tietoja, jotka ovat olennaisesti vaikuttaneet vahvistuspäätökseen tai muutoin siihen liittyvään harkintaan; taikka

2) jakelija ei enää täytä 3 §:n 3 momentissa säädettyjä edellytyksiä.

Energiaviraston on päätettävä, että vahvistuspäätös peruutetaan, jos 3 §:n 3 momentissa tarkoitettu jakelija tekee asiaa koskevan hakemuksen. Vahvistuspäätöksen peruuttaminen tulee kuitenkin voimaan aikaisintaan hakemuksen jättämisajankohtaa seuraavana kalenterivuonna.

5 §

Uusiutuvien polttoaineiden kulutukseen toimittaminen

Jakelija on velvollinen toimittamaan uusiutuvia polttoaineita kulutukseen. Uusiutuvien polttoaineiden energiasisällön osuus jakelijan kulutukseen toimittamien moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun, biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaineiden energiasisällön kokonaismäärästä (*jakeluvelvoite*) tulee olla vähintään:

- 1) 20,0 prosenttia vuonna 2020;
- 2) 18,0 prosenttia vuonna 2021;
- 3) 19,5 prosenttia vuonna 2022;
- 4) 21,0 prosenttia vuonna 2023;
- 5) 22,5 prosenttia vuonna 2024;
- 6) 24,0 prosenttia vuonna 2025;
- 7) 25,5 prosenttia vuonna 2026;
- 8) 27,0 prosenttia vuonna 2027;
- 9) 28,5 prosenttia vuonna 2028;
- 10) 30,0 prosenttia vuonna 2029 ja sen jälkeen.

Eduskunnan vastaus EV 98/2021 vp

Biopolttoaineen energiasisällön lasketaan täyttävän jakeluvuorotetta vuonna 2020 kaksinkertaisena, jos se on valmistettu liitteessä tarkoitettusta raaka-aineesta.

Jakelijan on osoitettava biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain mukaisesti, että 1 momentissa tarkoitettujen biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisien liikenteen polttoaineiden täyttävät mainituissa laissa säädetyt kestävyyskriteerit. Myös 2 momentissa tarkoitettujen raaka-aineiden tulee täyttää mainituissa laissa säädetyt vaatimukset.

Jakeluvuorotteesta on täytettävä liitteen A osassa tarkoitetuista raaka-aineista tuotetuilla tai valmistetuilla biopolttoaineilla tai biokaasulla, taikka muuta kuin biologista alkuperää olevilla uusiutuvilla nestemäisillä ja kaasumaisilla liikenteen polttoaineilla (*lisävelvoite*):

- 1) 2,0 prosenttiyksikköä vuosina 2021—2023;
- 2) 4,0 prosenttiyksikköä vuosina 2024 ja 2025;
- 3) 6,0 prosenttiyksikköä vuosina 2026 ja 2027;
- 4) 8,0 prosenttiyksikköä vuonna 2028;
- 5) 9,0 prosenttiyksikköä vuonna 2029;
- 6) 10,0 prosenttiyksikköä vuonna 2030 ja sen jälkeen.

Liitteen A osassa tarkoitetuista raaka-aineista tuotettujen tai valmistettujen biopolttoaineiden ja biokaasun osuus tulee olla kuitenkin vähintään (*vähimmäisosuusvelvoite*):

- 1) 0,2 prosenttiyksikköä vuosina 2022—2024;
- 2) 1,0 prosenttiyksikköä vuosina 2025—2029;
- 3) 3,5 prosenttiyksikköä vuonna 2030 ja sen jälkeen.

Edellä 5 momentissa säädetyt vähimmäisosuusvelvoitteet täyttämistä ei kuitenkaan edellytetä jakelijalta, joka toimittaa kulutukseen ainoastaan muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia nestemäisiä ja kaasumaisia liikenteen polttoaineita.

Ravinto- ja rehukasveista tuotettujen biopolttoaineiden ja biokaasun osuus saa olla enintään yhden prosenttiyksikön suurempi kuin niiden osuus oli kulutukseen toimitetuista liikennepolttoaineista vuonna 2020, kuitenkin enintään 7 prosenttiyksikköä jakeluvuorotteesta. Energiavirasto vahvistaa ravinto- ja rehukasveista tuotettujen biopolttoaineiden ja biokaasun enimmäisosuuden määrän 30 päivänä kesäkuuta 2021.

Sellaisten ravinto- ja rehukasveista tuotettujen biopolttoaineiden ja biokaasun, joihin liittyy suuria epäsuoran maankäytön muutoksen riskejä, osuus jakeluvuorotteesta ei saa ylittää tällaisten polttoaineiden osuutta vuonna 2019 kulutettujen biopolttoaineiden ja biokaasun energiasisällön kokonaismäärästä. Rajoitusta ei kuitenkaan sovelleta, jos kyseinen biopolttoaine- tai biokaasuerä on sertifioitu sellaisena biopolttoaineena tai biokaasuna, josta todennäköisesti ei aiheudu epäsuoria maankäytön muutoksia.

5 a §

Ennakkotieto

Energiavirasto voi hakemuksesta päättää antaa ennakkotiedon siitä, onko kyseessä 5 §:ssä tarkoitettu raaka-aine. Hakemuksen voi tehdä jakelija, joka täyttää tai aikoo täyttää jakeluvuorotettaan kyseisistä raaka-aineista tuotetuilla tai valmistetuilla biopolttoaineilla tai biokaasulla, taikka biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain 4 §:n 13 kohdassa tarkoitettua.

Eduskunnan vastaus EV 98/2021 vp

tu toiminnanharjoittaja, joka käyttää tai aikoo käyttää kyseisiä raaka-aineita biopolttoaineiden tai biokaasun tuotannossa tai valmistuksessa.

5 b §

Jakeluelvoitteen ylittäminen

Jos jakelija on kalenterivuonna toimittanut kulutukseen enemmän uusiutuvia polttoaineita kuin 5 §:n 1 momentissa säädetään, jakelija saa ottaa ylimenevän osuuden huomioon seuraavan kalenterivuoden jakeluelvoitetta laskettaessa ja biopolttoöljyn käytön edistämisestä annetun lain (418/2019) mukaista samaa kalenterivuotta koskevaa jakeluelvoitetta laskettaessa. Siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden jakeluelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui, ja siirtyvällä määrällä voidaan täyttää enintään 30 prosenttia biopolttoöljyn käytön edistämisestä annetun lain mukaisesta jakeluelvoitteesta.

Jos jakelija on kalenterivuonna toimittanut kulutukseen enemmän biopolttoaineita, biokaasua tai muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia nestemäisiä tai kaasumaisia liikenteen polttoaineita kuin 5 §:n 4 momentissa säädetään, jakelija saa ottaa ylimenevän osuuden huomioon seuraavan kalenterivuoden lisävelvoitetta laskettaessa. Siirtyvä määrä voi kuitenkin olla enintään 30 prosenttia sen kalenterivuoden lisävelvoitetta vastaavasta energiamäärästä, jolloin ylitys tapahtui.

6 §

Jakelijoiden väliset sopimukset

Jakeluelvoitteensa, lisävelvoitteensa tai vähimmäisosuusvelvoitteensa täyttämiseksi jakelija voi sopia velvoitteensa siirtämisestä osittain tai kokonaan toiselle jakelijalle. Jakelija voi myös sopia 5 §:n 7 ja 8 momentissa säädettyjen raaka-ainerajoitusosuuksien siirtämisestä osittain tai kokonaan toisen jakelijan hyödynnettäväksi. Jos sopimus riitautetaan tai jakeluelvoitetta ei muusta sopimussuhteeseen liittyvästä syystä ole täytetty, kukin jakelija vastaa jakeluelvoitteensa täyttämistä ja tämän lain mukaisista seuraamuksista. Sopimuksesta on toimitettava jäljennös Energiavirastolle 7 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen yhteydessä.

7 §

Ilmoittamisvelvollisuus

Jakelijan on vuosittain ilmoitettava edellisen kalenterivuoden aikana kulutukseen toimittamansa moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun, biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaineiden määrä tuotteittain.

Jakelijan, joka 6 §:ssä tarkoitetun sopimuksen perusteella toimittaa kulutukseen biopolttoaineita, biokaasua tai muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia nestemäisiä tai kaasumaisia liikenteen polttoaineita, on ilmoituksessaan eriteltävä sopimuksen mukaisesti niiden määrät.

Eduskunnan vastaus EV 98/2021 vp

Ilmoituksessa on lisäksi oltava tieto biopolttoaine- ja biokaasu-erien sekä muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaine-erien kestävyyskriteerien mukaisuuden osoittamisesta sekä 5 §:n 2, 4, 5, 7 ja 8 momentissa tarkoitettujen biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaineiden osuuksista.

Ilmoitus on toimitettava viimeistään ilmoituksessa tarkoitettua kalenterivuotta seuraavan maaliskuun aikana Energiavirastolle.

Jakelijan on viipymättä kirjattava komission tietokantaan tiedot:

- 1) uusiutuvien polttoaineiden liiketoimista;
- 2) polttoaineiden kestävyysominaisuuksista.

8 §

Kirjanpitovelvollisuus

Jakelijan on pidettävä sellaista kirjanpitoa, josta käy selville kulutukseen toimitetun moottoribensiinin, dieselöljyn, maakaasun sekä biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaineiden määrät sekä biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaineiden energiasisällöt ja muut tämän lain noudattamisen valvontaa varten tarvittavat tiedot.

10 §

Ylivoimainen este

Jos jakelija ei uusiutuvien polttoaineiden saatavuudessa tapahtuneiden poikkeuksellisten ja ennakoimattomien muutosten tai muun vastaavan ylivoimaiseksi esteeksi katsottavan syyn vuoksi kykene täyttämään jakelovelvoitettaan, työ- ja elinkeinoministeriö voi jakelijan hakemuksesta alentaa 5 §:n 1 momentissa säädettyä prosenttiosuutta tai poistaa jakelovelvoitteen hakemuksessa tarkoitettuna kalenterivuoden osalta.

Velvoitteen alentamista tai poistamista koskeva hakemus on toimitettava työ- ja elinkeinoministeriölle 7 §:n 4 momentissa säädettyssä määräajassa ja jäljennös hakemuksesta on toimitettava Energiavirastolle mainitussa pykälässä tarkoitettuna ilmoituksen yhteydessä.

Jos jakelija ei 5 §:n 4 momentissa tarkoitettujen biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaineiden saatavuudessa tapahtuneiden poikkeuksellisten ja ennakoimattomien muutosten tai muun vastaavan ylivoimaiseksi esteeksi katsottavan syyn vuoksi kykene täyttämään lisävelvoitettaan, työ- ja elinkeinoministeriö voi jakelijan hakemuksesta alentaa 5 §:n 4 momentissa säädettyä prosenttiyksikköä tai poistaa lisävelvoitteen hakemuksessa tarkoitettuna kalenterivuoden osalta. Hakemukseen sovelletaan, mitä 2 momentissa säädetään velvoitteen alentamista tai poistamista koskevas- ta hakemuksesta.

Eduskunnan vastaus EV 98/2021 vp

11 §

Seuraamusmaksut

Jollei jakelija ole 5 §:n 1—3 momentissa säädetyn mukaisesti toimittanut uusiutuvia polttoaineita kulutukseen, Energiaviraston on määrättävä sille jakeluelvoitteen noudattamatta jättämisestä seuraamusmaksu, jonka suuruus on 0,04 euroa megajoulelta. Jollei jakelija ole 5 §:n 4 momentissa säädetyn mukaisesti toimittanut biopolttoaineita, biokaasua ja muuta kuin biologista alkuperää olevia uusiutuvia nestemäisiä ja kaasumaisia liikenteen polttoaineita kulutukseen, Energiaviraston on määrättävä sille lisävelvoitteen noudattamatta jättämisestä seuraamusmaksu, jonka suuruus on 0,03 euroa megajoulelta.

Seuraamusmaksua jakeluelvoitteen noudattamatta jättämisestä määrätään 5 §:n 1—3 momentin mukaisesti laskettavan uusiutuvien polttoaineiden kulutukseen toimittamista koskevan velvoitteen määrästä siltä osin kuin jakelija ei ole täyttänyt velvoitettaan 7 §:n 1 momentin mukaisesti antamansa ilmoituksen perusteella. Seuraamusmaksua lisävelvoitteen noudattamatta jättämisestä määrätään 5 §:n 4 momentin mukaisesti laskettavan biopolttoaineiden, biokaasun ja muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaineiden kulutukseen toimittamista koskevan velvoitteen määrästä siltä osin kuin jakelija ei ole täyttänyt velvoitettaan 7 §:n 1 momentin mukaisesti antamansa ilmoituksen perusteella.

Seuraamusmaksut on määrättävä sen kalenterivuoden aikana, jona 7 §:n 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus on annettu tai se olisi pitänyt antaa. Jos seuraamusmaksut ovat jääneet kokonaan tai osittain määräämättä sen johdosta, että jakelija on kokonaan tai osaksi laiminlyönyt ilmoittamisvelvollisuutensa tai antanut puutteellisen, erehdyttävän tai väärän ilmoituksen, Energiaviraston on määrättävä määräämättä jääneet seuraamusmaksut jakelijan maksettaviksi. Seuraamusmaksut on määrättävä edellä tarkoitettua kalenterivuotta seuraavien kolmen vuoden kuluessa.

Seuraamusmaksut määrätään 10 §:ssä tarkoitettusta jakeluelvoitteen tai lisävelvoitteen alentamista tai poistamista koskevasta hakemuksesta huolimatta. Seuraamusmaksut on palautettava siltä osin kuin jakeluelvoitetta tai lisävelvoitetta alennetaan.

13 §

Muutoksenhaku

Työ- ja elinkeinoministeriön tämän lain nojalla tekemään päätökseen ja Energiaviraston 3 a, 5 a ja 12 §:ssä tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimuksesta säädetään hallintolaissa (434/2003).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ . Sen 3 §:n 2 ja 3 momentti tulevat voimaan kuitenkin 1 päivänä tammikuuta 2022.

Lain 3 §:n 3 momentissa tarkoitettut jakelijat voivat tehdä jakeluelvoitteen alaisuuteen vahvistamista koskevan pyynnön Energiavirastolle 3 a §:ssä säädetyn mukaisesti jo kalenterivuoden 2022 osalta.

Tätä lakia sovelletaan kulutukseen toimitetun biokaasun osalta vasta 1 päivästä tammikuuta 2022.

Eduskunnan vastaus EV 98/2021 vp

Tätä lakia sovelletaan kulutukseen toimitettujen muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaineiden osalta vasta 1 päivästä tammikuuta 2023.

Sen estämättä, mitä tämän lain 7 §:ssä säädetään, jakelijan tulee ilmoittaa tämän lain 5 §:n 7 ja 8 momentin mukaisten biopolttoaineiden osuudet jakelovelvoitteesta tämän lain voimaantulosta 31 päivään joulukuuta 2021 asti perustuen kyseisellä aikavälillä kulutukseen toimitettujen polttoaineiden energiamääriin. Vastaavasti tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 5 §:n 5 momentin mukaisten biopolttoaineiden osuus jakelovelvoitteessa tulee ilmoittaa perustuen 1 päivä tammikuuta — 29 päivä kesäkuuta 2021 aikavälillä kulutukseen toimitettujen polttoaineiden energiamääriin.

Tämän lain 7 §:n 5 momentissa säädettyä jakelijan velvoitetta kirjata mainitussa momentissa tarkoitettuja tietoja komission tietokantaan sovelletaan vasta kyseisen tietokannan käyttöönotosta.

BIOPOLTTOAINEIDEN JA BIOKAASUN RAAKA-AINEITA

A osa. Raaka-aineet, joiden vaikutus jakeluvaihteen saavuttamiseen lasketaan 5 §:n 2 momentin nojalla kaksinkertaisena niiden energiasisältöön verrattuna ja joista tuotetun tai valmistetun biopolttoaineen tai biokaasun lasketaan täyttävän jakeluvaihteen lisävaihtetta 5 §:n 4 momentin ja vähimmäisosuusvaihtetta 5 momentin nojalla:

- a) levät, jos ne on tuotettu maalla lammikoissa tai valoreaktoreissa;
- b) sekalaisen yhdyskuntajätteen biomassaosuus, ei kuitenkaan lajiteltu kotitalousjäte, johon sovelletaan yhdyskuntajätteen erilliskeräystä ja kierrätystä koskevia vaihtetta;
- c) kotitalouksista peräisin oleva biojäte ja vastaava jäte, jota koskee jätelain (646/2011) 6 §:n 1 momentin 10 a kohdassa tarkoitettu erilliskeräys;
- d) teollisuusjätteen biomassaosuus, joka ei sovellu käytettäväksi elintarvike- tai rehuketjussa, mukaan lukien raaka-aineet, jotka ovat peräisin vähittäis- ja tukkukaupasta sekä elintarvike- ja rehuteollisuudesta ja kalastus- ja vesiviljelyalalta, lukuun ottamatta B osassa mainittuja raaka-aineita;
- e) olki;
- f) eläinten lanta ja jätevesiliete;
- g) palmuöljypuristamoiden jäteliete ja tyhjät palmuhedelmätertut;
- h) mäntypiki;
- i) raaka glyseroli;
- j) sokeriruokojäte;
- k) rypäleiden puristejäännökset ja viinisakka;
- l) pähkinäkuoret;
- m) kuoret;
- n) tähkät, joista on poistettu maissinjyvät;
- o) metsätalouden ja siihen perustuvan teollisuuden jätteistä ja tähteistä saatava biomassaosuus, kuten puunkuori, oksat, esikaupalliset harvennukset, lehdet, neulasen, latvukset, sahanpuru, kutterilastut, mustalipeä, ruskealipeä, kuituliete, ligniini ja mäntyöljy;
- p) muiden kuin ruokakasvien selluloosa eli pääasiassa sellainen selluloosasta ja hemiselluloosasta koostuvaa raaka-aine, jonka ligniinipitoisuus on alhaisempi kuin lignoselluloosassa, mukaan lukien ravinto- ja rehuksien tähteet, tärkkelyspitoisuudeltaan alhaiset heinämäiset energiakasvit, teollisuustähteet ja biojätteestä peräisin oleva raaka-aine;
- q) muu lignoselluloosa eli ligniinistä, selluloosasta ja hemiselluloosasta koostuva raaka-aine, kuten metsistä, puumaisista energiakasveista sekä puunjalostusteollisuuden tähteistä ja jätteistä saatava biomassaa, lukuun ottamatta sahatukkeja ja vaneritukkeja.

B osa. Raaka-aineet, joiden vaikutus jakeluvaihteen saavuttamiseen lasketaan 5 §:n 2 momentin nojalla kaksinkertaisena niiden energiasisältöön verrattuna:

- a) käytetty ruokaöljy;
- b) eläinrasvat, jotka on luokiteltu muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveysäännöistä sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1069/2009 (sivutuoteasetus) mukaisesti sen 8 artiklassa tarkoitettuun luokkaan 1 tai 9 artiklassa tarkoitettuun luokkaan 2.

Laki

biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain (393/2013) 2 §:n 1 momentti ja 4 §:n 15 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 967/2020, sekä lisätään 4 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 967/2020, uusi 16 kohta ja 6 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 967/2020, uusi 4 momentti ja 31 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 967/2020, uusi 4 momentti seuraavasti:

2 §

Lain suhde muuhun lainsäädäntöön

Tätä lakia sovelletaan biopolttoaineisiin, bionesteisiin ja biomassapolttoaineisiin sen mukaan kuin uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetussa laissa (446/2007), jäljempänä *jakehuelvoitelaki*, nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annetussa laissa (1472/1994), päästökauppalaissa (311/2011), lentoliikenteen päästökaupasta annetussa laissa (34/2010), eräiden polttoaineiden elinkaarenaikaisten kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä annetussa laissa (170/2018) ja biopolttoöljyn käytön edistämisestä annetussa laissa (418/2019) säädetään.

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

-
- 15) *hankinta-alueella* maantieteellisesti määriteltyä aluetta, josta on saatavilla luotettavaa ja riippumatonta tietoa ja jolla olosuhteet ovat riittävän yhdenmukaiset, jotta metsäbiomassan kestävyyteen ja lainmukaisuuteen liittyvä riski voidaan arvioida;
- 16) *muuta kuin biologista alkuperää olevilla uusiutuvilla nestemäisillä ja kaasumaisilla liikenteen polttoaineilla* liikennealalla käytettäviä nestemäisiä tai kaasumaisia polttoaineita, joiden energiasisältö on peräisin muista uusiutuvista energialähteistä kuin biomassasta.

6 §

Kasvihuonekaasupäästövähennys

Muuta kuin biologista alkuperää olevien uusiutuvien nestemäisten ja kaasumaisten liikenteen polttoaineiden elinkaaren aikaisten kasvihuonekaasupäästöjen on oltava vähintään 70 prosenttia pienemmät kuin korvaavan fossiilisen polttoaineen kasvihuonekaasupäästöt.

Eduskunnan vastaus EV 98/2021 vp

31 §

Kestävyysskriteeriselvitys

Energiaviraston on julkaistava verkkosivuillaan vuosittain tiedot kunkin jakeluelvoitelain alaisen jakelijan biopolttoaineiden, bionesteiden ja biokaasun maantieteellisestä alkuperästä ja raaka-aineesta kestävyyskriteeriselvityksissä saatuihin tietoihin perustuen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

biopolttoöljyn käytön edistämisestä annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan biopolttoöljyn käytön edistämisestä annetun lain (418/2019) 5 §:n 2 ja 3 momentti
sekä

lisätään 5 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

5 §

Biopolttoöljyn kulutukseen toimittaminen

Jakelijan on osoitettava biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain (393/2013) mukaisesti, että 1 momentissa tarkoitettut biopolttoöljyt täyttävät mainitussa laissa bionesteille säädetyt kestävyyskriteerit.

Ravinto- ja rehukasveista tuotettujen biopolttoöljyjen osuus saa olla enintään Energiaviraston uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain (446/2007), jäljempänä *jakeluelvoitelaki*, 5 §:n 7 momentin nojalla vahvistaman enimmäisosuuden verran jakeluelvoitteesta. Jos jakelijalla on jakeluelvoite myös jakeluelvoitelain nojalla, enimmäisosuus saa kuitenkin olla yhteensä enintään Energiaviraston vahvistaman enimmäisosuuden verran jakeluelvoitelain 5 §:n 1 momentissa tarkoitettusta energiasisällön kokonaismäärästä.

Sellaisten ravinto- ja rehukasveista tuotettujen bionesteiden, joihin liittyy suuria epäsuoran maankäytön muutoksen riskejä, osuus jakeluelvoitteesta ei saa ylittää tällaisten polttoaineiden osuutta vuonna 2019 kulutetun biopolttoöljyn energiasisällön kokonaismäärästä. Rajoitusta ei kuitenkaan sovelleta, jos kyseinen bioneste-erä on sertifioitu sellaisena bionesteenä, josta todennäköisesti ei aiheudu epäsuoria maankäytön muutoksia.

Eduskunnan vastaus EV 98/2021 vp

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20__ .

Sen estämättä, mitä tämän lain 9 §:ssä säädetään, jakelijan tulee ilmoittaa tämän lain 5 §:n 3 ja 4 momentin mukaisten biopolttoöljyjen osuudet jakeluvelvoitteesta tämän lain voimaantulosta 31 päivään joulukuuta 2021 asti perustuen kyseisellä aikavälillä kulutukseen toimitettujen polttoaineiden energiamääriin. Vastaavasti tämän lain voimaan tullessa voimassa olleen 5 §:n 3 momentin mukaisten biopolttoöljyjen osuus jakeluvelvoitteesta tulee ilmoittaa perustuen 1 päivä tammikuuta — 29 päivä kesäkuuta 2021 aikavälillä kulutukseen toimitettujen polttoaineiden energiamääriin.

Laki

Energiavirastosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Energiavirastosta annetun lain (870/2013) 1 §:n 2 momentin 15 ja 16 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 634/2020, seuraavasti:

1 §

Tehtävät

Energiavirasto hoitaa tehtävät, jotka sille on annettu:

- 15) biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetussa laissa (393/2013);
 - 16) uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetussa laissa (446/2007);
-

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20__ .

Eduskunnan vastaus EV 98/2021 vp

Helsingissä 16.6.2021

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri